

Var la jag min man

- funderingsfrågor, diskussions- och skrivuppgifter

Ämne: SVA, SFI

Årskurs: Gymnasiet, Vux

Lektionstyp: reflektion och diskussion,

Introduktion

Var la jag min man? av Gudrun Wessnert är en humoristisk skildring av demenssjukdom. I romanen får man följa Anna-Maria som är demenssjuk. Hon har nyligen förlorat sin man och snart är det dags för urnsättning, då urnan med mannens aska ska ner i jorden. Problemet är att Anna-Maria inte minns var hon har satt urnan. I romanen får vi följa Anna-Marias jakt på urnan. Jakten tar med henne och läsaren på en resa genom dagens Stockholm.

Inför läsningen

För att eleverna ska förstå handlingen i romanen är det bra att inleda med att diskutera begreppet demens och demenssjukdom. Det kan också vara bra att lyfta miljön som i detta fall är dagens Stockholm. Flera platser nämns i romanen och dessa kan man kort beskriva för eleverna. Man kan också förstärka beskrivandet genom att använda digitala kartor såsom Google Maps, <http://www.google.se/maps> och funktionen Street View. Då kan man i 3D få se byggnader och platser och man kan zooma in och ut för att förstärka upplevelsen.

Den här lektionen är skriven av Jenny Edvardsson.

Jenny är lärare i svenska och historia på Wendesgymnasiet i Kristianstad.

Läs gärna mer på hennes blogg: jennypawendes.blogspot.se

MTM:s skolwebb

mtm.se/skola

Frågor till texten

Nedan finns frågor till texten. Arbeta med på egen hand eller tillsammans med en klasskompis. En del av frågorna är frågor där du hittar svaren direkt i texten. Andra frågor kräver att du läser ”mellan raderna” för att få fram ett svar. Ytterligare några frågor kräver att du söker svar utanför texten. Här kan uppslagsverk eller Internet vara till en hjälp.

Kapitel ”Leva livet”

1. Vem är Anna-Maria?
2. Vem är Alireza?
3. Vem är Erik?
4. Vem är Rosie?
5. Anna-Maria är glömsk. Hur märker man det i texten? Ge exempel.

Kapitel ”Hallonröda läppar”

6. Vad ska Anna-Maria göra på Apoteket?
7. Vad gör Anna-Maria på ICA?
8. Varför tog hon med sig Erik till Apoteket och ICA?

Kapitel ”Vilken vara”

9. Var satte Anna-Maria Eriks urna?

Kapitel ”Gata upp och gata ner”

10. Varför hittade inte Anna-Maria hem?
11. Vad är Djurgården?
12. Vad är Skansen?

Kapitel ”På bönpallen”

13. Vad är bönpall?

Kapitel ”Ett turnummer”

14. Raimon tror att Anna-Maria skojar. Hur framkommer det i texten?
15. Vad är Gubbhyllan?

Kapitel ”Ett glas champagne”

16. Varför ska Anna-Maria dricka champagne?
17. Vad är hallongrottor för något?

Kapitel ”Lyckliga gatan”

18. Varför går Anna-Maria mot Seglora kyrka?

Kapitel ”Korvmåsen”

19. Anna-Maria skriver ett vykort till dottern Rosie. Vad vill hon berätta för sin dotter?

Kapitel ”Täcke av blommor”

20. Hur träffades Erik och Anna-Maria?

Kapitel "En bildåre"

21. Anna-Maria går rätt ut på gatan för att stoppa en taxi. Varför tror Anna-Maria att den svarta bilen är en taxi?

Kapitel "Fiolspelaren"

22. Anna-Maria upplever att hon känner igen mannen och hunden. Varför gör hon det?

Kapitel "Jesus Kristis"

23. Anna-Maria tror att hon ser Jesus. Varför tror hon att mannen är Jesus?

Kapitel "Polisen hämtar"

24. Varför kom polisen och hämtade Anna-Maria?

Kapitel "Hallontårta"

25. Vad innebär det att vara ettrig?

Kapitel "Rosie rävunge"

26. Vad är bisättning för något?

Skrivuppgifter

Sammanfatta handlingen

När du nu läst klart romanen blir din uppgift att skriva en sammanfattning. När man sammanfattar skriver man med egna ord ner det viktigaste från handlingen. När du ska skriva din sammanfattning kan du ta hjälp av stödmallen nedan. I den kan du punkta upp de viktigaste sakerna från handlingen. Utgå sedan från den när du börjar skriva din sammanfattning. Sammanfattningen ska skrivas som en sammanhängande text.

Namn _____

Klass _____

Läsprotokoll för lässtrategin sammanfatta

	Händelse	Person	Miljö
Vad hände först?			
Vad hände sedan?			
Vad hände sist?			

Skriv en fortsättning - Anna-Marias fortsatta liv

Hur går det för Anna-Maria? Kan hon bo kvar i sin lägenhet? Kommer hon att ge sig ut på fler äventyr genom Stockholm? Hur går det för dottern Rosie och barnet hon väntar? Din uppgift blir att skriva en fortsättning på romanen. Skriv max 2 sidor.

Samla adjektiv

I Var la jag min man? får man som läsare reda på en hel del om Anna-Maria och Rosie.

a) Din uppgift blir att samla adjektiv som beskriver de två personerna. Adjektiv är en ordklass som anger egenskaper och beskriver hur något/någon är eller ser ut. Ta hjälp av stöd-mallen nedan när du fyller i adjektiv som beskriver Anna-Marias och Rosies egenskaper.

Anna-Maria	Rosie

b) Jämför dina adjektiv med en klasskompis. Har ni tagit upp samma saker?

c) Skapa ett personporträtt på antingen Anna-Maria och Rosie, där du använder dig utav de adjektiv du skrivit upp. Ditt personporträtt kan exempelvis ta upp utseende, familj, utbildning, fritidsintresse, favoritträtt och idoler. Försök skriva detaljerat.

Exempel detaljerat:

Rosie, dottern med det bekymrade blicken och vecket i pannan, var orolig.

Exempel utan detaljer:

Rosie var orolig.

d) Presentera ditt personporträtt för en klasskompis.

Diskussionsuppgifter

Att åldras

Att bli gammal är inte alltid så lätt. I *Var la jag min man?* möter du Anna-Maria som är demenssjuk, en sjukdom som framför allt drabbar äldre. Hur tänker du på detta med att åldras? Diskutera frågorna nedan med en klasskompis:

- Hur känner du inför att bli äldre?
- Tror du en människas egenskaper är desamma hela livet eller är det så att vissa egenskaper förändras ju äldre man blir? Om de förändras, vilka personlighetsdrag är det som minskar eller ökar?
- Hur vill du att ditt liv ska se ut när du blir gammal?

Att ha en familj

Anna-Maria är ensam sedan hennes man Erik dött. Hon har sin dotter Rosie men dottern har ett eget liv och kan inte vara hos sin mamma hela tiden. Hur tänker du kring detta med familj. Diskutera frågorna nedan med en klasskompis:

- Är familjen viktig? Varför, varför inte?
- Många äldre människor blir ensamma. Vad ska man göra för att undvika ensamheten? Ge exempel på åtgärder och förebyggande insatser.
- Hur tycker du att Rosie ska agera för att hjälpa sin mamma?
- Hur tycker du att en bra dotter ska vara?

Av: Jenny Edvardsson

Expediten såg på Anna-Maria
precis som Rosie brukar göra.
Tycka-synd-om-blicken ...

– Din legitimation, sa expediten och log.
Jag måste kunna se att du är du.

Expediten hade rött läppstift, som hallontårta.

– En tårta? sa Anna-Maria. Det ska jag köpa.

Sedan gick hon ut med Eriks urna under armen.

Vilken vara?

Tvärs över gatan ligger ICA-affären.
Anna-Maria brukar handla där,
ofta tillsammans med Rosie.
Men hon tycker att det är roligare att handla själv
för Rosie har alltid bråttom.
Eller så talar hon i mobiltelefonen.

Anna-Maria har haft flera mobiltelefoner,
den senaste tappade hon i toaletten.
Då sa Rosie att Anna-Maria nog inte passade
att ha mobiltelefon.

Nu tog Anna-Maria en varukorg
och plockade varor från hyllorna:
en burk musslor, en korv som var spansk
och en tub skokräm.
Hon plockade åt sig lite annat också.

När hon kom till konditorihyllan
fick hon syn på just en sådan tårta som Erik tyckte om.
En hallontårta!

Anna-Maria ställde ifrån sig urnan
och öppnade luckan till kylan.
Tårtan i sin kartong ställde hon i korgen,
sedan gick hon till kassan för att betala.

Hennes pengar räckte inte.
Hon hade bara hundra kronor och blev förvirrad.

– Har du inget betalkort? frågade kassörskan
som tuggade tuggummi.

Anna-Maria skakade på huvudet.

- Då måste du ta bort något.
Vad vill du behålla?

- Behålla? Jag vet inte ...

Hon hörde hur någon stönade
och tittade sig om över axeln.
Kön bakom henne var lång.

- Kärringar, väste någon.

Anna-Maria tittade på varorna.

- Tårtan, sa hon. Och skokrämen ...
Skor ska vara välputsade, det säger alltid Erik ...

Stönandet bakom henne växte.

- En sak till kan du behålla, sa kassörskan.

- Vad då?

- Det vet väl inte jag.
Kassörskan lät riktigt irriterad nu.
Tuggummit smällde mot gommen.

- Ta korven! väste hon.
Pengarna räcker precis.

Så fick det bli.

Anna-Maria gick ut på gatan med skokrämen,
korven och hallontårtan i en kasse.
Där stannade hon.
Det var något som fattades henne.
Men vad?

Några meter bort stod en man och spelade fiol.
Han var svartklädd och på trottoaren framför sig
hade han placerat en hatt.
Folk som gick förbi la pengar i hatten.

Hon tog några steg fram mot honom men hejdade sig.
Något var fel men hon visste inte vad.
Mannen tittade på henne och slutade spela.

- Hur är det? frågade han.